

AKCIÓTERVEL VENNÉ ELEJÉT A BUKARESTI OKTATÁSI MINISZTERIUM A TANINTÉZETEK BEN TÖRTÉNŐ AGRESSZIÓKNAK

Szinte minden iskolában előfordul bántalmazás

Késelés egy iskolai gólyabál után, többnapos kezelésre szoruló diák, akit tanára vert meg, bokszrel megsebesített pedagógus – csak néhány olyan, iskolai bántalmazásról szóló eset, ami megjelent a sajtóban. Az elmúlt hetekben történtek miatt már az oktatási minisztérium is aggódik, és kampányt indít az iskolai erőszak visszaszorítása érdekében. A lapunk által megkérdezett szakember szerint is nőtt a bántalmazásos esetek száma az utóbbi egy-két évben: szinte nincs olyan iskola, ahol ne történt volna incidens.

» SZÁSZ CS. EMESE

Az elmúlt hetekben egyre gyakrabban hallani iskolai bántalmazásokról, erőszakról a tanintézmények falain belül. A legutóbbi eset Temesváron történt, és büntetőeljárás eredményezett: egy 16 éves fiú légfegyverrel lőtt rá 15 éves iskolatársára a nagyszünetben. November elején a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum keretében működő római katolikus iskola gólyabálja utáni bulin történt késelés, de szintén ebben a hónapban egy 14 éves diák késelt meg egy 13 éves fiút Galați megyében. A diák-diák bántalmazások mellett tanári erőszak is történik, valamint az is előfordul, hogy a tanár lesz áldozat: nagy port kavart a torjai diákverő tanár esete, aki több tanulót is bántalmazott, egyikük többnapos kórházi kezelésre szorult, szeptemberben pedig Mezöbándon egy 15 éves diák bokszrel sebesítette meg az egyik pedagógusát.

„Nem vagytok egyedül!”

Többek között az országos sajtót is bejárt esetek miatt indított kampányt az iskolai erőszak visszaszorítása érdekében az oktatási minisztérium. A „Nem vagytok egyedül!” szlogennel meghirdetett kampánynak már van egy népszerűsítő videója a minisztérium oldalán, de más lépéseket is tervez a szaktárca: biztonságosabbá szeretnék tenni a tanintézetek környezetét, megakadályoznák, hogy a diákok öngyújtót, bicskát, kést, sörétes fegyvert vagy gázspray-t tartsanak maguknál, ezért az iskolába érkezéskor átkutatnák a tanulókat, emellett az iskolai tanácsadásra is hangsúlyosabban odafigyelnének. A szaktárca közleménye szerint a „#Nemvagytokegyedül. Együtt megállítjuk az iskolai erőszakot” elnevezésű akcióval azt üzenik a verbális, fizikai vagy pszichikai erőszakot elszenvedett diákoknak, hogy a minisztérium mellettük áll, és védelmezi a jogait. „Az üzenetet el szeretnénk juttatni az erőszakos viselkedésű diákokhoz, akiknek azonnali tanácsadásra és megfelelő felügyeletre van szükségük, hogy tanuljanak a hibáikból, és ne ismétlődjenek meg

hasonló esetek. Ez az üzenet a tanároknak, az iskolai tanácsadóknak és az igazgatóknak szól, akiknek az a feladatuk, hogy tájékoztassák a diákokat a jogaikról és kötelességeikről, a helytelen viselkedés következményeiről, és teremtsenek biztonságot az iskolákban. Kérjük az iskolákat, a civil szervezeteket, a diák- és szülői szövetségeket, hogy vállalják fel és tegyék közzé ezt a mottót, támogassák az iskolai erőszak elleni küzdelmet” – olvasható a közleményben. A témában a minisztérium távértekezletet is tartott pénteken a tanfelügyelőségek képviselőivel. A megbeszélésen az iskolai erőszak megelőzését elősegítő jogszabályok javítása, a tanulók és a tanárok biztonságának növelésére irányuló országos cselekvési terv célkitűzéseinek végrehajtására vonatkozó javaslatok megvitatása, valamint a bevált gyakorlatok iskolai/megyei szintű népszerűsítésének lehetőségei kerültek terítékre.

Megsokszorozódott az esetszám

Bár Hargita megyében az utóbbi hetekben nem volt sajtóvisszhangot is kapó, kirívó eset, Szabó Irén Otília, a Hargita Megyei Nevelési Tanácsadó és Erőforrás Központ vezetője elmondta, ők is azt tapasztalják, hogy az utóbbi egy-két évben megsokszorozódott az agresszív esetek száma az iskolákban. „A bullying minden formája jelen van, a rágalmazástól a kiközösítésig, a szóbeli erőszaktól a fizikai bántalmazásig, valamint a cyber bullying is. Azt kell mondanom, hogy szinte nincs olyan iskola, ahol ne történt volna valamiféle agresszió, bántalmazás. Azok az esetek, amik kiderülnek, csak a felszín jelentik, a sajtóhoz pedig a nagyon durva esetek érnek el. Együttműködünk a rendőrség iskolák biztonságáért felelős osztályával, ahonnan átiratban küldik a súlyosabb eseteket, amelyeknél már nekik is be kellett avatkozniuk. Szeptember óta már volt két ilyen, de tavaly is volt 15–16 eset, amikor a rendőrségnek is közbe kellett avatkozniuk” – részletezte a Székelyhonnak Szabó Irén Otília. A nevelési központ igazgatója rámutatott, létrejött egy közös akcióterv, amely alapján a tanácsadói hálózat együtt dolgozik a gyermekvédelemmel, a drog megelőző központtal, a tanfelügyelőséggel és a rendőrséggel is. Nagyon sok akciót terveztek, amelyek azt a célt szolgálják, hogy az iskolákban szembesítsék a diákokat az agresszió különböző formáival, hogy felismerjék azokat, és a megelőzésben segítsenek. „Ha már megtörténik az eset, akkor az iskolai tanácsadó kollégák rögtön szóba állnak az érintettekkel, szülőkkel, pedagógusokkal, osztályfőnökkel, tanítóval, vagyis elindul egy komplex tanácsadási folyamat, viszont nagyon sokat kell dolgozni a megelőzés területén is. Üdvözlendő, hogy az utóbbi időben több kollégám is részt vett egy olyan képzésen, amelyen resztoratív technikákat tanultak, és az ott szerzett ismereteket alkalmazzák is. A resztoratív szemlélet lényege, hogy a konfliktust mint közösségi problémát kezeli, és a helyzet megoldásába min-

den érintett személyt bevon, különös hangsúlyt helyezve a felelősségvállalásra és a jóvátételre” – mutatott rá az igazgató. Nagyon sok iskolai tanácsadó szakember csoportot is indított a tanintézményben a diákoknak, valamint a pedagógusoknak, ezenkívül osztályfőnöki órákon tartanak foglalkozásokat a témában, és a szülőkkel is találkoznak. „Nagyon intenzív munka folyik ezen a téren, és mégis azt tapasztaljuk, hogy egyre több eset van, tehát nem lehet eleget beszélni a problémáról” – vélekedett Szabó Irén Otília.

Nincs elég iskolai tanácsadó

Országos szinten problémát jelent, hogy kevés az iskolai tanácsadó. Sorin Cîmpeanu volt oktatási miniszter augusztusban arról beszélt, hogy olyan helyzetek is vannak, amikor egy iskolai tanácsadóhoz 2400 diák tartozik, ezért lehetetlenség mind-

» „Azok a zaklatásos, bántalmazásos történetek, amik kiderülnek, csak a felszín jelentik, a sajtóhoz pedig a nagyon durva esetek érnek el” – mondta a nevelési központ igazgatója.

folyamatos az idegesség, felgyűl a stressz, és a diák az iskolában vezeti le. Természetesen meghatározó szerepe van a médiának is, és az sem tesz jót, hogy folyamatosan laptopok előtt, telefonokkal ülnek a gyerekek, olyan tartalmat is meg tudnak nézni már nagyon zsenge kortól, amit nem volna szabad, amit életkorukból kifolyólag nem tudják feldolgozni” – hangsúlyozza a nevelési központ vezetője. Hozzátette, a pénteki minisztériumi távértekezleten is elhangzott, hogy biztonságosabbá kell tenni a tanintézményeket, és jó példákra is szó volt. Szabó Irén Otília szerint az erre irányuló kampányoknak lesz pozitív hozadéka, de úgy gondolja, hogy a legcélravezetőbb, ha folyamatosan tevékenységeket szerveznek a témában, és ha a szülő, a diák és a tanár együttműködik a közös célok érdekében.

A kiközösítés és a bullying minden más formája jelen van a tanintézetekben országszerte

annyiukkal érdemben foglalkozni. A Hargita Megyei Nevelési Tanácsadó és Erőforrás Központnál hatvannégyen dolgoznak. A törvény szerint egy tanácsadóhoz legfeljebb 500 iskolásnak vagy 300 óvodásnak kellene tartoznia. Hogy ez megvalósuljon, szükség volna még legalább 34 tanácsadóra – magyarázta a központ vezetője. Az ideálisnál sokkal több gyerekkel kell foglalkozniuk a szakembereknek, akik több iskolába is járnak, sőt olyan tanácsadó is van, akinek minden nap más helységbe kell járnia. Ilyen körülmények között pedig nehezebb érdemi munkát végezni – hívta fel a figyelmet.

Családi frusztrációból eredő agresszió

A szakember elmondta, a terjedő iskolai agresszió okai összetettek, de sok minden fakad a társadalmi helyzetből, abból, hogy folyamatos a frusztráció a szűkebb családi körben is. Azt tapasztalják, azok a helyzetek, amelyekben tényleg nagyon súlyos bántalmazások történnek, mindig visszavezethetők a családi történetekre, az előzőleg megélt negatív tapasztalatokra. „Nagyon ritka az az eset, hogy olyan gyerek kerüljön a zaklatásos történetbe, akikre odafigyelnek, nemcsak a teljesítményt várják el tőle, hanem el is beszélgetnek vele, támogatják. Mindenki siet,

» „Nagyon ritka az az eset, hogy olyan gyerek kerüljön a zaklatásos történetbe, akikre odafigyelnek, nemcsak a teljesítményt várják el tőle, hanem el is beszélgetnek vele, támogatják.” – hívta fel a figyelmet a nevelési központ igazgatója.

Több erőfeszítésre van szükség Maros megyében is

Antal Levente Mihály Maros megyei főtanfelügyelő-helyettes elmondta, a megyében is terveznek konkrét lépéseket, hogy csökkentsék azt az iskolai erőszak hullámot, ami országszerte is tapasztalható. „A tanfelügyelőség, az iskolák vezetői eddig sem voltak tételek, de látjuk, hogy cselekedni kell, fokozni kell az erőfeszítéseket annak érdekében, hogy csökkenjen a jelenség gyakorisága” – mondta a Székelyhonnak a frissen kinevezett főtanfelügyelő-helyettes. Hozzátette, a tájékoztatás, a tudatosítás nagyon fontos, de a megelőzésre is összpontosítani kell. A minisztériumi távértekezleten elhangzott, hogy a diákoknak nem szabad öngyújtóval vagy bármilyen fehér fegyvernek minősülő tárggyal érkezniük. Ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy ez eddig is tilos volt, az iskolák rendszabályzatában benne szokott lenni, de még azokban az iskolákban sem ellenőrzik a diákok holmiját, ahol van kapus. Maros megyében is kidolgoztak egy akciótervet, melynek alapján a tanfelügyelőség a rendőrséggel, a Megyei Nevelési Tanácsadó és Erőforrás Központtal, valamint más szervezetekkel együtt azon dolgozik, hogy kevesebb legyen az erőszak az iskolákban.